

Сливенско при Калоянъ и «латинитѣ»
Blisme и Eului.

Четвъртиятъ кръстоносенъ походъ не стигна до Иерусалимъ. Тѣй нарѣченитѣ „латини“, отъ туй че бѣха смѣсица отъ италиянски и френски рицари, стигатъ при Ц-дъ и рѣшаватъ да си подѣлятъ византийската империя и основатъ латинско царство. Папата, сжщиятъ тоя, който благослови тѣхнитѣ мечове срѣщу турцитѣ, изржкоплѣска още при първия слухъ за нападанието на Ц-дъ (априлъ 1204 г.) ¹⁾. Латинитѣ не познаваха историята и малко подозираха, че още при Одринъ ще се срѣщнатъ съ новъ за тѣхъ народъ, който ще имъ развали смѣткитѣ. Именно въ тоя моментъ се явява и Калоянъ. ²⁾ Явява се въпросъ: дали при началото на Калояновото зацаруване по-голѣмата частъ отъ крѣпоститѣ и градоветѣ на днешна южна България сж били вече въ български ржцѣ? Падането на Ц-дъ подъ кръстоносцитѣ, освѣнъ че отчужди много византийски владѣния въ Тракия, но и тия, които все още се държаха въ византийската администрация около Одринъ, бѣха въ едно междударствено положение и плячка на българитѣ и тѣхнитѣ съюзници — команитѣ. Съ падането на Одринъ подъ сжщитѣ кръстоносци, византийскитѣ гарнизони простиратъ ржка къмъ Калояна за помощъ и се възхищаватъ

¹⁾ За звѣрствата и светотатствата на латинитѣ при прѣвземането на Ц-дъ ср. Gibb. IV. 409—10. Думитѣ на Никита и Гибона напомнятъ тия на Цамблака за турскитѣ вандалщини при падането на Търново. (1393 г.).

²⁾ Калоянъ, най-малкиятъ братъ на първитѣ Асѣновци, безспорно ще остане най-способния отъ българскитѣ царе. Истинското му име е Иванъ или умалително Иванѣца, — отъ тукъ и Калоянъ, като погрѣчено = хубавъ, силенъ Иванъ (*Καλοϊαννῆ* въ *χρονικα τὸν Ρωμανία* etc. p. 25; *Buchou, exped. Françaises: Canigius* въ *Familiae aug. Byz.*, p. 209, *Jehans* въ *R. de Clari*; *Caliohannes* въ папата Инок. III. — *Theiner A, Vetera monumenta* etc., p. 15; *Il Rè Giouannissa* въ *Ramnusio*, p. 143; като изтрѣбителъ на византийцитѣ спечелва прѣкора Скилоиоанъ = Кучешки Иванъ: *regnator Bulgarorum Joannes, homo inhumanus vel cruentus canis* etc. *Ephraemius*, 314—7790; като страшилище за латинитѣ и изтрѣбителъ на византийцитѣ, той заслужва да се нарѣче грѣко или Романоубиецъ (*severo Romanoctonum indigitabat*, c. 13, p. 26 на *G. Acropol.*, etc.).